

Datum vraag: 9 januari 2026

Datum antwoord: 22 januari 2026

Aan de voorzitter van de raad

Onderwerp: Toeslagenproblematiek en mogelijke pilot publiek-private samenwerking

Het college/de burgemeester wordt verzocht de volgende vraag/vragen schriftelijk te beantwoorden:

Inzicht in inwoners met toeslagenproblematiek

1. Heeft het college inzicht in het aantal inwoners binnen de gemeente Buren dat momenteel problemen ervaart met toeslagen, zoals terugvorderingen, misgelopen rechten of lopende hersteltrajecten?
 - a. Indien dit inzicht aanwezig is:
 1. Is er contact met deze inwoners?
 2. Welke vormen van ondersteuning worden momenteel geboden?
 - b. Indien dit inzicht (nog) niet volledig is:
 1. Welke stappen kan of wil het college zetten om deze groep beter in beeld te krijgen?

Verkenning van een publiek-private pilot

4. Is het college bereid om te verkennen of de door Pieters voorgestelde publiek-private samenwerking, waarbij intermediairs en adviseurs een rol spelen als centraal aanspreekpunt voor inwoners, toepasbaar is binnen de gemeente Buren?
 - a. Indien het college bereid is tot verkenning:
 1. Welke stappen ziet het college voor zich om dit te onderzoeken?
 2. Ziet het college mogelijkheden om samen te werken met lokale intermediairs, banken en maatschappelijke partners?
 - b. Indien het college niet bereid is tot verkenning:
 1. Wat zijn de overwegingen om dit niet te doen?

Verbetering van ondersteuning en informatievoorziening

7. Welke aanvullende mogelijkheden ziet het college om inwoners die worstelen met toeslagen beter te ondersteunen, bijvoorbeeld via vroegsignalering, schuldpreventie of samenwerking met maatschappelijke organisaties?
8. Overweegt het college om de informatievoorziening richting inwoners te verbeteren, bijvoorbeeld door:
 - lokale informatiepunten,
 - samenwerking met intermediairs,
 - of gerichte communicatiecampagnes?
 - a. Zo ja, op welke wijze?
 - b. Zo nee, waarom niet?

Toelichting:

De fractie PCG Buren maakt zich zorgen over de aanhoudende problemen rondom het toeslagenstelsel. Landelijk blijkt dat nog steeds een groot aantal huishoudens te maken krijgt met terugvorderingen, misgelopen toeslagen of langdurige onzekerheid. Ook binnen onze eigen gemeente bereiken ons signalen dat inwoners in financiële en persoonlijke problemen komen door complexe regelgeving, gebrek aan overzicht of het niet tijdig melden van wijzigingen.

Recent verscheen een artikel* waarin voormalig SNS-directeur Ronald Pieters pleit voor een publiek-private samenwerking tussen gemeenten, banken en intermediairs, met als doel inwoners beter te ondersteunen bij het aanvragen, wijzigen en begrijpen van toeslagen. In dit concept fungeren lokale adviseurs als laagdrempelig aanspreekpunt, ondersteund door gemeenten en financiële instellingen. Gezien de schaal van onze gemeente en de nabijheid tot onze inwoners zou Buren mogelijk een geschikte omgeving kunnen zijn om een dergelijke aanpak te verkennen.

**Het artikel is als bijlage bij deze vragen gevoegd.*

Naam en ondertekening:

Elbert Nap
PCG Buren

De beantwoording van het college/de burgemeester:

1. Heeft het college inzicht in het aantal inwoners binnen de gemeente Buren dat momenteel problemen ervaart met toeslagen, zoals terugvorderingen, misgelopen rechten of lopende hersteltrajecten?

a. Indien dit inzicht aanwezig is:

- **Is er contact met deze inwoners?**
- **Welke vormen van ondersteuning worden momenteel geboden?**

b. Indien dit inzicht (nog) niet volledig is:

- **Welke stappen kan of wil het college zetten om deze groep beter in beeld te krijgen?**

1. Het college heeft voor een deel zicht op de huishoudens (ten aanzien van problemen met toeslagen, terugvorderingen en misgelopen rechten) voor zover die huishoudens

- een bijstandsuitkering hebben of
- te maken hadden met de kindertoeslagaffaire.

a. Inwoners met een bijstandsuitkering spreken we (minimaal) één keer per jaar. We onderzoeken dan (ook) of die inwoners volledig gebruik maken van alle rechten en mogelijkheden (en minaregelingen). Is dat niet het geval? Dan worden zij hier door ons op gewezen en mee geholpen.

We kregen een overzicht van de belastingdienst van de 34 huishoudens in onze gemeente die te maken hadden (gehad) met de kindertoeslagaffaire. Daarmee zochten we contact: 5 huishoudens stonden open voor onze hulp en ondersteuning. Met die huishoudens werd een plan gemaakt. Hun hersteltrajecten zijn afgerond.

b. Het college heeft al veel stappen gezet om deze groep zo goed en volledig mogelijk in beeld te krijgen. Dat doen we door:

- Onze periodieke bijeenkomsten met zowel netwerkpartners als particuliere initiatieven over armoede en schulden (armoedepact)
- Voorlichting via het huis aan huis blad 'Het Kontakt' en via onze website
- Inloopsprekuren bij Stichting Welzijn Rivierstroom en dorpshuizen
- De samenwerking met woningbouwcorporaties Thius en Kleurrijk Wonen
- De samenwerking met het Algemeen Maatschappelijk Werk en de collega's van Toegang, de Wmo en de Jeugdzorg
- De vroegsignalering van schulden via gegevensuitwisseling met het BKR.

4. Is het college bereid om te verkennen of de door Pieters voorgestelde publiek-private samenwerking, waarbij intermediairs en adviseurs een rol spelen als centraal aanspreekpunt voor inwoners, toepasbaar is binnen de gemeente Buren?

a. Indien het college bereid is tot verkenning:

- **Welke stappen ziet het college voor zich om dit te onderzoeken?**
- **Ziet het college mogelijkheden om samen te werken met lokale intermediairs, banken en maatschappelijke partners?**

b. Indien het college niet bereid is tot verkenning:

- **Wat zijn de overwegingen om dit niet te doen?**

Het college is bereid de afweging te maken om te verkennen of de door Pieters voorgestelde publiek-private samenwerking toepasbaar is binnen de gemeente Buren. Maar dat kan niet voordat de benodigde data daarvoor ook beschikbaar zijn. Zoals Pieters ook zelf in het artikel al aangeeft zullen wél eerst zowel overheid (met name de belastingdienst), het bankwezen én het intermediair zijn voorstel samen met elkaar moeten omarmen voordat zijn voorstel / pilot ook goed uitvoerbaar is. Concreet betekent dit in de praktijk dat de belastingdienst dan zowel de gegevens over het inkomen, het vermogen, als de verstrekte toeslagen en/of heffingskortingen van alle huishoudens in onze gemeente vrijgeeft. Dat is nu (nog) niet het geval door de huidige, geldende privacywetgeving.

7. ***Welke aanvullende mogelijkheden ziet het college om inwoners die worstelen met toeslagen beter te ondersteunen, bijvoorbeeld via vroegsignalering, schuldpreventie of samenwerking met maatschappelijke organisaties?***
8. ***Overweegt het college om de informatievoorziening richting inwoners te verbeteren, bijvoorbeeld door:***
 - ***lokale informatiepunten,***
 - ***samenwerking met intermediairs,***
 - ***of gerichte communicatiecampagnes?***
 - a. ***Zo ja, op welke wijze?***
 - b. ***Zo nee, waarom niet?***

Het college zette al veel stappen om deze groep inwoners zo goed mogelijk te bereiken en te ondersteunen. Zie hiervoor ook het antwoord onder 1 b. Uiteraard blijven we zoeken of nog er nog meer / andere mogelijkheden zijn om inwoners te bereiken.

Daarnaast biedt de nieuwe Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek voor de jaren 2025, 2026 en 2027 een oplossing voor huishoudens die de gevolgen ondervinden van de alleenverdienersproblematiek. De wet regelt dat gemeenten over die jaren aan deze huishoudens een vaste tegemoetkoming mogen toekennen en uitbetalen. Gemeenten zijn overigens niet verplicht om dit te doen. De gegevens van huishoudens die te maken hebben met de alleenverdienersproblematiek krijgen gemeenten apart aangeleverd van de belastingdienst. Buren geeft wél uitvoering aan die Wet. Een structurele oplossing van het Rijk voor de alleenverdienersproblematiek, wordt verwacht in 2028.